

BIJLAGE 1 MAATWERK BEGELEIDING (Nadere regels, artikel 2.2.1 lid a en b)

Deze bijlage maakt deel uit van de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Molenlanden 2021, artikel 2.2.1 lid a en b. 'Arrangementen individuele begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf'.

Omschrijving

Begeleiding is gericht op het bevorderen, het behouden of het compenseren van zelfredzaamheid. Hoofddoel van deze ondersteuning is dat de cliënt, met hulp, zelfstandig kan -blijven- functioneren.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de lichamelijke, cognitieve en psychische mogelijkheden die een cliënt in staat stellen om binnen de persoonlijke levenssfeer te functioneren.

De cliënt:

- Heeft het vermogen om zelfzorghandelingen uit te voeren of hier regie over te voeren;
- Heeft het vermogen tot sociaal functioneren in de dagelijkse leefsituaties (thuis, relaties met vrienden en familie aan te gaan en te onderhouden);
- Heeft het vermogen om zelf in zelf in zijn dagstructurering te voorzien;
- Kan zelf besluiten nemen en regievoeren.

In de eerste plaats kan het gaan om het compenseren en actief herstellen van het beperkte of afwezige regelvermogen. Het gaat dan om zaken als het helpen plannen van activiteiten, regelen van dagelijkse zaken, het nemen van besluiten en het structureren van de dag. Ook het stimuleren tot en het voorbereiden van gesprekken met instanties op het terrein van wonen, werk, gezondheid etc.

Ook persoonlijke verzorging kan deel uitmaken van het arrangement individuele begeleiding wanneer sprake is van een noodzaak voor aansturing bij de zelfzorg door bijvoorbeeld een verstandelijke, zintuiglijke of psychiatrische beperking.

In de tweede plaats kan begeleiding de vorm aannemen van praktische hulp en ondersteuning bij het uitvoeren of het ondersteunen bij het oefenen van handelingen/vaardigheden die zelfredzaamheid tot doel hebben. De ondersteuning kan op onderdelen ook in groepsverband plaatsvinden.

Er moet sprake zijn van matige tot zware beperkingen op tenminste één van de volgende vijf terreinen:

- Sociale redzaamheid;
(o.a. begrijpen wat andere zeggen, gesprek voeren, zich begrijpelijk maken, uitvoeren van eenvoudige taken, problemen oplossen en besluiten nemen, dagelijkse routine regelen, administratie bijhouden)
- Bewegen of verplaatsen;
(o.a. voortbewegen binnen- en buitenshuis (zonder hulpmiddelen), gebruik maken van het openbaar vervoer, voorwerpen tillen)
- Probleemgedrag;
(o.a. destructief gedrag, (lichamelijk en/of verbaal) agressief gedrag, manipulatief gedrag)
- Psychisch functioneren:
(o.a. concentratie, geheugen en denken, perceptie van de omgeving)
- Of geheugen- oriëntatiestoornissen
(oriëntatie in persoon, ruimte, tijd en naar plaats)

Deze voorbeelden zijn niet limitatief.

Met betrekking tot de Maatwerkvoorziening Begeleiding wordt onderscheid gemaakt tussen Individuele Begeleiding en Dagbesteding. Of een cliënt is aangewezen op individuele begeleiding of dagbesteding wordt bepaald door de afweging wat zorginhoudelijk het meest doelmatig is. Begeleiding in groepsverband (dagbesteding) is voorliggend op Individuele Begeleiding als hetzelfde doel beoogd wordt.

Wanneer begeleiding gericht is op het daadwerkelijk bieden van dagstructuur is dagbesteding de aangewezen vorm van begeleiding. Wanneer de ondersteuningsbehoefte gelegen is in het bijvoorbeeld één of meerdere keren per week bieden van hulp bij het doornemen van de dag- of weekstructuur en de behoefte is niet gelegen in het daadwerkelijk bieden van dagstructuur, dan is individuele begeleiding de aangewezen ondersteuningsvorm.

ARRANGEMENT INDIVIDUELE BEGELEIDING

Individuele Begeleiding kan zowel door middel van persoonlijk contact als ook telefonisch, via WhatsApp, e-mail, videobellen (digicontact) e.d. plaatsvinden. De omvang/ frequentie is de tijd die aan de daadwerkelijke begeleiding van de cliënt besteed wordt. Reistijd, rapportagetijd, intervisie/ intercollegiale toetsing, overlegstructuren etc. van de zorgaanbieder maken geen deel uit van de omvang van de arrangementen maar zijn reeds verrekend in de arrangementstarieven.

Omvang / frequentie

Per Arrangement zijn er voor zorg in natura drie omvangsklassen Individuele Begeleiding (een Pgb wordt in uren toegekend). De omvang is afhankelijk van de tijd om het gewenste en mogelijke niveau van zelfredzaamheid te bereiken en/of te behouden..

- 30-120 min/week;
- 121-210 min/week;
- 211-300 min/week.

1. Individuele Begeleiding licht

Wie is de cliënt en waaruit bestaat de ondersteuning?

Er is sprake van lichte problemen ten aanzien van de dagelijkse routine en het uitvoeren van vooral complexere activiteiten. Er is enige stimulans, aansturing of toezicht nodig bij het vormgeven van het sociale leven, doen van aankopen en beheer van geld. De cliënt kan zelf om hulp vragen en er is geen/minimale noodzaak tot het daadwerkelijk overnemen van taken. Soms is er sprake van lichte gedragsproblemen die bijsturing vereisen, maar geen directe of acute belemmering vormen voor de zelfredzaamheid.

Met betrekking tot het psychisch functioneren kan er sprake zijn van lichte problemen met concentratie, geheugen en denken.

Veelal is één keer per week ondersteuning middels persoonlijk contact voldoende, eventueel aangevuld met contact(en) via telefoon, WhatsApp, videobellen, e-mail etc.

De ondersteuning is planbaar en/of uitstelbaar.

Ook wanneer is sprake is van zwaardere, complexe problematiek maar waarbij wel een behoorlijke mate van stabiliteit is bereikt, kan veelal volstaan worden met Individuele Begeleiding licht.

2. Individuele Begeleiding midden

Wie is de cliënt en waaruit bestaat de ondersteuning?

Het oplossen van problemen, zelfstandig nemen van besluiten en gevolgen daarvan overzien, het regelen van de dagelijkse bezigheden en de dagelijkse routine zijn voor de cliënt niet vanzelfsprekend. Dit levert af en toe zodanige problemen op dat de cliënt afhankelijk is van ondersteuning en hulp en (gedeeltelijke) overname van taken/regelzaken. De cliënt begrijpt niet altijd goed wat anderen zeggen en/of kan zichzelf niet altijd voldoende begrijpelijk maken. Het niet bieden van ondersteuning kan leiden tot forse achteruitgang, met eventueel verwaarlozing of opname tot gevolg. Er kan sprake zijn van gedragsproblemen welke bijsturing door een deskundige professional vereisen. Als er geen bijsturing wordt geboden, verslechtert de situatie.

Met betrekking tot het psychisch functioneren kan er sprake zijn van zodanige problemen met concentratie en informatieverwerking dat hiervoor ondersteuning noodzakelijk is.

De ondersteuning is meestal meerdere keren per week noodzakelijk. De ondersteuning is overwegend planbaar en/of uitstelbaar.

3. Arrangement Individuele Begeleiding intensief

Wie is de cliënt en waaruit bestaat de ondersteuning?

De cliënt is vaak niet in staat om complexe taken zelfstandig uit te voeren. Een deel hiervan moet worden overgenomen (bijvoorbeeld door een bewindvoerder). Er zijn problemen met het initiëren en uitvoeren van eenvoudige taken en er kunnen problemen in de communicatie bestaan.

De cliënt is niet in staat zelfstandig problemen op te lossen en/of besluiten te nemen en de gevolgen daarvan te overzien. Voor de dagstructuur en het voeren van de regie is de cliënt afhankelijk van hulp.

Er kan sprake zijn van ernstig probleemgedrag waardoor zelfredzaamheidsproblemen ontstaan.

Mogelijk zijn er ook risico's voor veiligheid van de cliënt of zijn omgeving. Er is deskundige, professionele sturing nodig om dit gedrag in goede banen te leiden.

Met betrekking tot het psychisch functioneren kan er sprake zijn van ernstige problemen met concentratie, het geheugen en denken en ook de waarneming van de omgeving, dat volledige overname van taken door een professional noodzakelijk is.

De ondersteuning is meerdere keren per week noodzakelijk. Dit kunnen zowel planbare als niet vooraf geplande momenten zijn. De situatie van de cliënt is vaak niet stabiel, indicaties zijn daarom vaak kortdurend van aard en een noodzaak voor een verblijfsindicatie is aanwezig.

Naast bovengenoemde arrangementen zijn er nog twee aparte arrangementen:

4. Waakvlam- en/of Afbouwfunctie

Wie is de cliënt en waaruit bestaat de ondersteuning?

Het betreft een client die gedurende een bepaalde periode behandeling heeft gehad en uitbehandeld is en/of begeleid is op basis van een van bovengenoemde arrangementen. Er zijn geen of nauwelijks nog begeleidingsdoelen die tenminste een 1x per week of 1x per twee weken inzet van ondersteuning noodzakelijk maken. Doel van de waakvlamfunctie is vinger aan de pols houden en cliënt ook de zekerheid te geven dat een beroep op ondersteuning mogelijk is wanneer dit (incidenteel/af en toe) nodig is en om door middel van lichte ondersteuning het afbouwen van begeleiding soepeler te laten verlopen. Bijvoorbeeld bij onverwachte gebeurtenissen e.d.

Ook kan deze ondersteuning worden ingezet om het afbouwen van begeleiding soepeler te laten verlopen

Omvang / frequentie

Gemiddeld minder dan 30 min/week. Tenminste maandelijks, alleen indien daadwerkelijk geleverd, op basis van prestatie.

5. Arrangement op basis van PxQ

Wie is de cliënt en waaruit bestaat de ondersteuning?

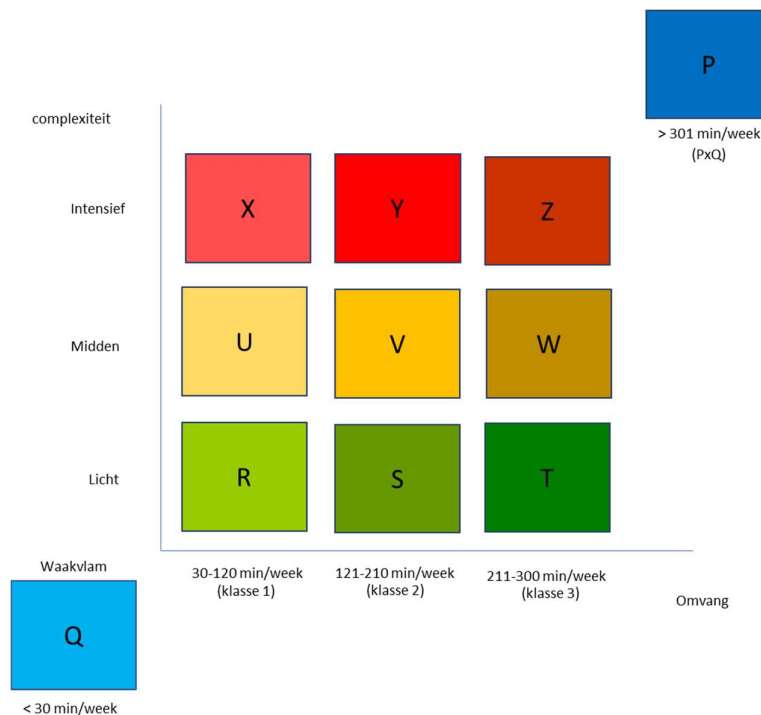
Zie omschrijving bij het Arrangement Individuele Begeleiding intensief.

De aard van de problematiek (complexiteit) en de frequentie en intensiteit van de ondersteuning vragen echter dermate veel inzet, dat niet meer volstaan kan worden met de hoogste klasse binnen dit arrangement, maar extra tijd is noodzakelijk. Gemotiveerd kan deze klasse tijdelijk (max. 6 maanden) uitgebreid worden met extra uren op basis van PxQ om de situatie te stabiliseren.

Omvang / frequentie

Indien bovenop de 300 minuten per week extra ondersteuning nodig is, wordt deze gefinancierd op basis van PxQ.

Schematisch ziet het er als volgt uit: totaal 11 blokken (arrangementen):

Genoemde tijden en omvang zijn richtinggevend. Maatwerk blijft het uitgangspunt.

Onderstaand schema is een hulpmiddel op meer inzicht te verschaffen welke vorm van Individuele begeleiding het meest passend is bij de problematiek van een cliënt. Uitgangspunt is de ondersteuningsbehoefte van cliënt.

	Individuele Begeleiding Licht	Individuele Begeleiding Midden	Individuele Begeleiding Intensief
Aansturen/stimuleren Is voldoende	✓✓✓	✓✓X	✓XX
(gedeeltelijk) overnemen van taken is noodzakelijk	XXX	✓✓X	✓✓✓
Client begrijpt wat anderen zeggen	✓✓✓	✓✓X	✓XX
Communicatie levert geen problemen op	✓✓✓	✓✓X	✓XX
Er is sprake van gedragsproblematiek	XXX	✓XX	✓✓X
mogelijke achteruitgang zonder ondersteuning	✓XX	✓XX	✓✓✓
Er is sprake van voldoende dagstructuur	✓✓✓	✓✓X	XXX
Client kan zelf problemen oplossen/ besluiten nemen	✓✓X	✓XX	XXX
Cliënt kan eenvoudige taken zelf initiëren en uitvoeren	✓✓✓	✓✓X	✓XX
Cliënt kan complexe taken zelf initiëren en uitvoeren	✓XX	✓XX	XXX
Ondersteuning is planbaar	✓✓✓	✓✓X	XXX
Client is in staat dagelijkse routine zelf regelen	✓✓X	✓XX	XXX

✓✓✓ = waar / = van toepassing

XXX = niet waar / = niet van toepassing

✓✓X = vaak waar / = meestal van toepassing

✓XX = soms, zelden waar / = meestal niet van toepassing

ARRANGEMENT DAGBESTEDING

Er zijn twee arrangementen voor dagbesteding*:

- Dagbesteding Basis
- Dagbesteding Speciaal

Daarnaast wordt - indien nodig - vervoer naar de dagbesteding geïndiceerd.

(*voorheen werd dagbesteding 'participatie' genoemd).

Arrangement Dagbesteding Basis

Omschrijving

Bij Dagbesteding Basis wordt ondersteuning in groepsverband gegeven. Dagbesteding heeft als doel:

- het aanbrengen van een dag/weekstructuur;
- het behouden van vaardigheden;
- het reguleren van gedragsproblematiek;
- het kunnen deelnemen aan de samenleving behouden of bevorderen;
- het ondersteunen en/of ontlasten van de thuissituatie of mantelzorger.

Daarnaast kan het gaan om een dagprogramma met als resultaat:

- een zinvolle invulling van de dag;
- het bieden van activiteiten met als doel een andere vorm van dagstructuur dan school of werk;
- zelfredzaamheid en cognitieve capaciteiten en vaardigheden zo veel mogelijk handhaven en/of gedragsproblematiek reguleren.

De cliënt

De cliënt is in staat om, eventueel met ondersteuning, zelf hulp te vragen. Onder stabiele omstandigheden kan de cliënt (redelijk) zelfstandig functioneren. Wel bestaat het risico op overvraging van de cliënt door de omgeving.

- de cliënt is op het gebied van ADL *meestal* zelfstandig. Er kan wel behoefte zijn aan toezicht en stimulatie;
en/of
- de cliënt heeft naar aanleiding van psychosociale/cognitieve functies *af en toe* behoefte aan hulp, toezicht en sturing, met name vanwege beperkingen met betrekking tot geheugen en denken, concentratie en motivatie;
en/of
- bij de cliënt is sprake van enige gedragsproblematiek waarbij *af en toe* hulp, toezicht of sturing nodig is. Bij deze cliënt kan ook psychiatrische problematiek voorkomen, vooral passief van aard.

Omvang en frequentie

Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte en de behoefte aan respijtzorg (overname van zorg om de mantelzorger te ontlasten) wordt het aantal dagdelen per week toegekend bestaande uit minimaal één dagdeel en maximaal negen dagdelen.

Arrangement Dagbesteding Speciaal

Omschrijving

Bij Dagbesteding Speciaal wordt begeleiding in groepsverband gegeven. Dagbesteding heeft als doel:

- het aanbrengen van een dag\weekstructuur;
- het behouden van vaardigheden;
- het reguleren van gedragsproblematiek;
- het kunnen deelnemen aan de samenleving behouden of bevorderen;
- het ondersteunen en/of ontlasten van de thuissituatie of mantelzorger.

Daarnaast kan het gaan om een dagprogramma met als resultaat:

- een zinvolle invulling van de dag;
- het bieden van activiteiten met als doel een andere vorm van dagstructuur dan school of werk;
- zelfredzaamheid en cognitieve capaciteiten en vaardigheden zo veel mogelijk handhaven en/of gedragsproblematiek reguleren.

De cliënt

De cliënt is vanwege een diversiteit aan oorzaken *niet* staat, zelf hulp te vragen. Er is sprake van beperkt tot geen inzicht in de eigen vermogens. De zorg is vaker onplanbaar.

- de cliënt heeft op het gebied van ADL ten aanzien van verschillende functies ondersteuning nodig
en/of
- de cliënt heeft naar aanleiding van psychosociale/cognitieve functies vaak of (nagenoeg) continu hulp, toezicht en sturing nodig. Er zijn beperkingen met betrekking tot regievoering, oriëntatie, concentratie, geheugen en denken
en/of
- er is bij deze cliënt vaak sprake van gedragsproblematiek, waarbij vaak of (nagenoeg) *continu* hulp, toezicht of sturing nodig is. Er kan sprake zijn van actieve psychiatrische problematiek.

Omvang en frequentie

Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte en de behoefte aan respijtzorg (overname van zorg om de mantelzorger te ontlasten) wordt het aantal dagdelen per week toegekend bestaande uit minimaal één dagdeel en maximaal negen dagdelen.